

DRIEMASTER

Géén verhoging van de kiesdrempel!

Na de afschaffing van de opkomstplicht, aangenomen met slechts de stemmen van enkele linkse en rechtse ultra's tegen, is het volgende revolutionaire voorstel van dit kabinet om de democratie te vernieuwen een verhoging van de kiesdrempel tot twee procent. In de praktijk komt dit neer op eliminatie van kleine partijen als PPR, PSP, SGP, verschillende boerenfracties en andere marginale partijen.

Nu is enige jaren geleden door de Kamer al eens een uitspraak gedaan ter verhoging van de kiesdrempel, maar de toenmalige minister, Toxopeus, heeft deze uitspraak naast zich neergelegd. De Kamer heeft er verder geen werk van gemaakt en is er nu dan pas op teruggekomen. De omstandigheden zijn nu wel gewijzigd. Het aantal fracties is sterk toegenomen en de kans is groot dat het er na de komende kamerverkiezingen nog meer zullen worden dan de 14 die we nu al hebben.

Dat is dan ook de reden geweest van de Kiesraad om aan de minister voor te stellen de drempel te verhogen. Het aantal fracties zou dan sterk verminderen, de werkbaarheid van de Kamer zou vergroot worden.

Tegen dit argument is niets, maar dan ook niets in te brengen.

Maar daar staat tegenover dat ons kiesstelsel er een is van de Evenredige Vertegenwoordiging. De wet mag dan wel bepaalde grenzen kunnen aanbrengen, de bedoeling van de Grondwet is toch uitdrukkelijk dat de volkswil naar evenredigheid in de Kamer tot uitdrukking komt.

Waarom een kiesdrempel van 2% wel binnen de "door de wet te stellen grenzen" zou vallen en — bijvoorbeeld — niet die van 5% valt niet in te zien.

Dit is daarom een argument tegen de voorgestelde wijziging en nu hangt het maar van de opportuniteit af welk van de twee men het zwaarst wil laten wegen.

Ons lijkt dat niet de juiste basis om de voorgestelde wetswijziging zonder meer te laten passeren. Het is bovendien duidelijk dat het genoemde argument pro niet de doorslag heeft gegeven. De christelijk-historische Lohmanstichting sprak zich immers vorig jaar al in deze richting uit, met een keur van argumenten, maar met als belangrijkste overweging — wij interpreteren nu de bedoelingen van het rapport naar onze opvatting — dat de kleine partijen voor een efficiënte werking van de democratie een ernstig beletsel vormen.

En dat is nu precies de misvatting waar wij ons met alle kracht tegen moeten verweren.

Dat er veel mis is met onze democratie, is een zaak waar vrijwel iedereen het over eens is. In welke richting de oplossing gevonden moet worden is een andere vraag. Er zijn er die menen dat de staatsrechtelijke structuur veranderd moet worden, hoe en hoe vergaand wordt in diverse nuances verdedigd, maar meestal in combinatie

**N.V. Aannemersbedrijf
v/h J. STAM**

**Kortenaerstraat 3
ZWIJNDRECHT
Tel. 01850-5839**

WONINGBOUW

HOOFDREDACTEUR: G. van der Meer. LEDEN VAN DE REDACTIE: mej. A. Gijsberts, Mr. H. Bosma, M. P. van Dijk (secretaris) drs. J. H. Lambers (administratie). REDACTIE-ADRES: Abbenesstraat 22², Amsterdam, tel. 020-172507. KOPIJ JOVD-JOURNAAL: Van Nijenrodestraat 105, Den Haag, tel. 070-244787. ADMINISTRATIE-ADRES: Helperzoom 349, Groningen.

ABONNEMENTSPRIJS: Minimaal f 7,50 per jaar; voor leden gratis. ADVERTENTIE-TARIEVEN worden gaarne verstrekt door de administrateur. BETALINGEN van advertentie- en abonnementsgelden uitsluitend op giro-rekening 277760 t.n.v. Stichting „De Driemaster” te Den Haag.

ALGEMEEN SECRETARIAAT van de JOVD: De Genestetlaan 2A, Zeist, tel. 03404-10165. ALGEMEEN PENNINGMEESTER van de JOVD: girorekening 953500, Den Haag.

met de opvatting dat ook de partijstructuur ingrijpend gewijzigd moet worden. Met name heeft men het oog gericht op eliminatie der confessionele partijen.

Wij zijn er van overtuigd dat die "eliminatie" een zaak is van democratische overtuigingskracht. We zijn tegen kunstgrepen van welke aard ook om dat proces te bespoedigen. Te zeer zou dat tegen onze democratische opvattingen ingaan.

Maar omgekeerd geldt dat voor de christelijke partijen die de ontwikkeling graag in omgekeerde richting zouden willen ombuigen. Verhoging van de kiesdrempel zou een stap in die richting betekenen. Het is een kunstgreep die geen enkele oplossing biedt, niet ten gunste van een betere functionering van ons parlementaire stelsel, noch onze partijstructuur saneert.

Als zodanig behoort het voorstel te worden afgevoerd.

Onlangs heeft mr. Geertsema handhaving van de opkomstplicht verdedigd met het argument dat dan extreme groepen minder kans zouden krijgen. Hij zou hetzelfde argument kunnen hanteren ter goedkeuring van de verhoging van de kiesdrempel, wat hij echter niet zal doen. Het verheugt ons dat mr. Geertsema zijn gevoel voor democratie in dit geval zwaarder laat wegen dan zijn angst voor extreme groepjes.

GERARD VAN DER MEER

Tegennatuurlijke liefde:

of hoe wij ophielden ons zorgen te maken en de VVD lief te hebben.

Het gevaar bestaat dat men zich in deze tijden van revolutionaire woelingen al te gemakkelijk laat meeslepen, door de waan van de dag. Er is waarlijk civiele courage voor nodig om zich tegen de geest des tijds te keren. Het is werkelijk aan de orde van de dag condomen aan minderjarige kinderen te tonen en zelfs op straat uit te reiken als waren het feestballonnen. Zelfs ontziet men zich niet ten aanschouwe van een iegelijk geslachtelijke handelingen te verrichten, die naar onze vaste overtuiging slechts beleefd dienen te worden in de intimiteit van het gezin, en bovendien een onverhulde aanval zijn op de morele en geestelijke weerbaarheid benevens reinheid van ons Nederlands volksleven.

De toenemende straatteer noopt ons onze traditionele liberale tolerantie niet uit te strekken tot die schadelijke elementen, die onze rechtsorde bij voortduring met ongewassen voeten treden. Wij weigeren ten enen male te aanvaarden dat deze vileine snotapen parasiteren op de zak van de gewone belastingbetaler en daarmee ons democratisch staatsbestel ondermijnen.

Hiervan doordrongen tot in alle vezels van ons lichaam, waarin zeker toch ook wel een warm

n.v. houthandel
v.h. W. KUNST

EEMSKANAAL Z.Z. 19
GRONINGEN
Telefoon 050 - 35 1 05 *

sociaal hart tikt, heeft, wat wij toch wel zouden willen noemen, Onze Volkspartij altijd pal gestaan en met name in de verkiezingsstrijd, voor levensgeluk, niet in de laatste plaats in materieel opzicht, zoals de voortreffelijke sociale maatregelen van onze minister Witteveen, genoegzaam aantoonde. Wij zouden onze Witteveen niet beter kunnen karakteriseren door te zeggen, dat hij onze liberale ideeën op eminente wijze verstond om te zetten in klinkklare munt. U begrijpt dat zulks verre van gemakkelijk is in tijden van een gierende waardevermindering van het wettig betaalmiddel. In dit verband reppen wij slechts van de wezenlijke verlaging der belastingdruk, welke operatie in z'n simpele eenvoud schril afsteekt tegen de onwezenlijke ultra-radicalen en linkse ideeën, die zonder moment van verpozing door de publiciteitsmedia — en het zal u ook zijn opgevallen dat zelfs zich liberaal noemende persorganen meer en meer hand- en spandiensten zijn gaan verlenen aan diegenen, die uit zijn op omverwerping van ons maatschappelijk be-

stel — aan ons volk worden opgedrongen. Daarom! Volk sta op! Werp een dam op tegen de uitholling van de ZEDEN, het gevaar van de rode KLAUW, die loert op u, uw gezin en de beurs.

Wij roepen u en de uwen op bij de komende electorale evenementen, op de partij te stemmen, die pal staat ter verdediging van maatschappelijke normen, waarden en betamelijkheden, zonder daarbij de tolerantie te verwaarlozen, d.w.z. brengt uwe stem uit op de enige rechthebbende Liberale Partij in dit land te weten de VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE. U bent er dan van verzekerd, dat uw waardevolle stem niet misbruikt kan worden!

SPIONEUR

P.S. Een gedeelte der redactie sluit zich bij het bovenstaande gaarne aan.

HENK BOSMA
GEORGE v. DIJK
GERARD v. d. MEER

De stand van zaken

Aan kolen en geiten sparen doet tegenwoordig bijna iedere politieke partijbonds. De voorzitter van de CHU heeft in ieder geval verklaard, dat ook hij vindt, dat het huidige kabinet geen inzet van de verkiezingen dient te zijn. Het regeringsprogramma (?) dient slechts te worden afgewerkt. Na 1971 ziet hij graag een nieuwe politieke koers en een nieuwe mentaliteit. Je zou zo zeggen de CHU is voor het eerst in haar bestaan op de progressieve tour. Voor slechts enkele goede ministers en staatssecretarissen zal in zijn visie een plaats zijn in een nieuw te vormen kabinet.

Milieuhygiëne, recreatie, sport, jeugden vormingswerk, democratisering en verbetering van het onderwijs, bejaardenzorg, woningbouw, ontwikkeling van het Noorden des lands, buitenlandsbeleid om maar enkele voorbeelden te noemen zouden voor verbetering

ring in aanmerking komen. Het zal u niet verbazen dat deze uithaal gemaakt werd op een congres van de CHJO.

De fractievoorzitter van de VVD in de Tweede Kamer heeft reeds vervroegde verkiezingen gesuggereerd en heeft er dus kennelijk behoefte aan de persoonlijke samenstelling van dit kabinet te wijzigen. Wie weet wordt de heer Geertsema wel minister president? Echte grieven heeft de VVD geloven wij echter niet, maar om geen vertekening te krijgen willen ze best iets toegeeflijker zijn op een aantal punten van "beleid", maar tengevolge van de tering naar de nering-gedachte is dit gewoon niet fatsoenlijk.

Van de AR en de KVP hebben we tot nog toe maar weinig in deze richting gehoord, maar zeer binnenkort is zo-

iets nog wel te verwachten. Je kunt immers niet achter blijven.

Oorzaak van het lange uitblijven van reacties zou kunnen zijn, dat beide partijen zich meer dan eigenlijk wel gewenst was, hebben bezig gehouden met de scheepsbouw.

Onze taxatie is echter dat vooruitstrevendheid ook uit deze hoek verzekerd is, immers er is hier sprake van een evangelische resp. een gewone volkspartij op katholieke grondslag.

Het PAK (partij aankomend kader) heeft net een nieuw program gepubliceerd, getiteld Pak-Mee, waarin o.a. wordt gesproken over afschaffing van huiswerk (speciaal voor middelbare "studenten" met de stemgerechtigde leeftijd en ouder), van de landmacht (waarom alleen maar het groene front), van de twee klassen in treinen en van de veiligheidsdiensten.

Welke partijen deze briljante punten bij elkaar hebben gevonden is velen nog onduidelijk. Men zegt o.a. ook de PVDA.

De PVDA heeft het moeilijk met de opvolging van een Wijze, met NL en met DS'70 (een politieke Citroën).

The Economist van 21 februari schrijft dat de Partij van de Arbeid op instorten staat. Zij motiveert: In de Tweede Kamer stemmen een aantal mensen

slechts links uit opportunistische overwegingen, omdat tijdens het laatst gehouden congres zou zijn gebleken dat de achterban voor het grootste deel de NL-idee aanhangen. Voor deze mensen is het eerder de stoel waaraan zij kleven, dan dat er sprake is van overtuiging.

Wanneer DS'70 iemand van allure zou kunnen vinden (de zgn. ware Jacob), om deze groepering te leiden, schijnen de dagen voor de PVDA te zijn geteld.

***

D'66 weet het eigenlijk nog niet. Ze (enkel) zijn van een ding overtuigd en dat is dat met de VVD niet kan worden gesproken over een stembusakkoord. De heer Nijpels' inspanningen iets dergelijks te bewerkstelligen zijn dus nu definitief naar het fabeltjesland verwezen. Ook met de confessionelen zal D'66 niet samenwerken en ook de PVDA is te licht bevonden.

Wanneer we dit zo overzien, blijkt het heil te moeten komen van de Boerenfrakties ter linkerzijde geflankeerd door PSP en CPN en ter rechterzijde door SGP en GPV. We dachten dat de regeerbaarheid in dat geval ook niet verzekerd zou zijn, zelfs zonder invoering van een drempel.

Met drie verkiezingen voor de deur begin je je angstig af te vragen, welk vakje rood moet worden. In gemoede vraag je je af wie er nou eigenlijk bezig zijn de anarchie te maken.

Vervroegde Kamerverkiezing behoort zelfs tot de mogelijkheden. Politieke onvrede over de woningbouw, de omroepwet (uitbreiding zendtijd AVRO/RTN), buitenlands beleid, loonwet en financiën zijn enkele aspecten die in cumulatief verband een waarschijnlijke onmogelijkheid tot een compromissituatie tussen de coalitiegenoten inhoudt. Maar of er een andere coalitie tot stand komt is twijfelachtig.

M. P. van Dijk

De V.V.D.

en de levensverzekeringsmaatschappijen

Zoals in de Driemaster van 4 februari reeds is aangekondigd hebben wij het standpunt van de VVD-Tweedekamerfractie over de Levensverzekeringsmaatschappijen gevraagd.

Om onze lezers zo goed mogelijk te informeren is hieronder de exacte tekst van de vragen afgedrukt. Deze vragen zijn zodanig geformuleerd, dacht de redactie, dat een zakelijk standpuntbepaling mogelijk was. Naar aanleiding van het door de VVD-fractie in te nemen standpunt zou dan eventueel een discussie over de praktische interpretatie van het moderne liberalisme kunnen volgen.

De vragen luidden als volgt:

- I Is de VVD-fractie van mening dat een ruime mate van consumptievrijheid een in liberaal opzicht waardevolle zaak is?
- II Indien deze vrijheid beperkt dan wel uitgehold wordt door
  - a) een zeer hoge belastingdruk (mede ten gevolge van de inflatie) en
  - b) een vorm van kartellering tussen een door fusies en overnemingen beperkte groep ondernemingen, die reëel mogelijk zijnde prijsverlagingen tegengaat, welk belang dient dan in de onderscheiden gevallen in principe te prevaleren?
- III Is de fractie van mening dat het onder sub. IIb genoemde zich in de sektor van de levensverzekeringsmaatschappijen voordoet, althans dat het principe van vrije concurrentie hier onvoldoende werkzaam is?
- IV Is de fractie overigens van mening, onder verwijzing naar haar standpunt t.a.v. de punten (1) en (2), dat het juist is dat de deelnemers aan levensverzekeringen buiten hun macht een aanzienlijk deel van de nationale investeringen financieren?
- V Gesteld dat de vragen (1) en (3) in positieve zin en vraag 4 in negatieve zin worden beantwoord, welke maatregelen zijn volgens de VVD-fractie dan de beste garantie om het liberale principe van machtsevenwicht tussen de hierbij betrokken belangengroepen recht te doen wedervaren?
- VI Indien de VVD-fractie meent dat hiervoor bepaalde, misschien vrij drastische, maatregelen noodzakelijk zijn, is zij dan ook bereid hieromtrent actie in de Tweede Kamer te gaan ondernemen?

Groningen, 31 januari 1970

Op deze vragen kwam het volgende antwoord van de VVD-fractie binnen, dat wij hieronder eveneens volledig weergeven.

Mijne Heren,

Naar aanleiding van uw brief met 2 bijlagen dd. 31 januari j.l. moge ik u namens de VVD-fractie in de Tweede Kamer het volgende antwoorden:

De fractie is bereid met uw redactie

van gedachten te wisselen over actuele politieke problemen, echter niet in een naar een deurwaardersexploït zwemende sfeer, zoals die in de laatste zinsnede van het door u toegezonden artikel wordt opgeroepen: "Haar standpunt zal medebepalend zijn voor de mate waarin wij de VVD, naar onze maatstaven gerekend, liberaal mogen noemen".

Met betrekking tot het door u aange-

SMIT KINDERDIJK

SCHEEPSBOUW

SINDS 1687

Isolatie- en
Plaatwerkbedrijf
ROTAMISOL

Uitvoerders van warmte-,
koude- en geluidsisolatie
Kantoor: Verschoorstraat 69-71,
Rotterdam, tel. 010 - 273954
Couperusstraat 48, Ridderkerk,
tel. 01804 - 5503

sneden onderwerp, de levensverzekeringsmaatschappijen, zal de heer Rietkerk gaarne met u in discussie treden zij het uiteraard op basis van accurate feiten — waarbij ik aantekenen dat het blad Economisch Statistische Berichten later de door hem verstrekte gegevens heeft teruggenomen — en daaruit gemotiveerde stellingen, die de fractie met belangstelling tegemoet ziet.

Met de meeste hoogachting

Th. H. Joekes
Fractiesecretaris

COMMENTAAR

Het zal onze lezers duidelijk zijn dat dit antwoord niet de bedoeling van de redactie tot uitdrukking brengt. Blijkbaar heeft de gewraakte zin in het medegezonden artikel dermate lange tenen geraakt dat het innemen van een fraktiestandpunt niet meer mogelijk bleek.

Dat is erg jammer want nu weten we nóg niet of de praktische interpretatie van het moderne liberalisme van de redactie overeenstemt met die van de fractie. Het is nl. zeker niét zo dat wij zo arrogant zouden zijn om te beweren dat onze maatstaven t.a.v. het liberalisme de ware zouden zijn. Het gaat echter juist om het eventuele verschil in die maatstaven.

Een vrijblijvende discussie met de heer Rietkerk, hoe waardevol misschien om andere redenen, is hiérvóór vanzelfsprekend niet het geschikte middel.

Bovendien, over het onderwerp zelf is reeds heel veel gezegd en geschreven. Het wordt in het antwoord van de VVD voorgesteld alsof de hele discussie staat of valt met het ene artikel in E.S.B. Doch het laatste nummer van de Consumenten-gids heeft ook nog weer uitvoerige aandacht aan de volgens haar eveneens te hoge verzekeringspremies besteed. En ook in De Tijd, De Volkskrant en Elseviers Weekblad is de hoogte van deze premies geheld. Kortom, de kritiek is vrij algemeen. Een politieke partij, die naar onze mening een zekere verantwoordelijkheid draagt, heeft in zo'n stadium de MORELE PLICHT EEN STANDPUNT IN TE NEMEN. Dát werd dan ook van de VVD-fractie gevraagd. Het antwoord hierboven wekt echter de indruk dat men voor de verantwoordelijkheid van een standpunt weg wil.

Wij willen de heer Rietkerk echter als nog graag in de gelegenheid stellen om in deze kolommen aan te tonen waarom de levensverzekeringsmaatschappijen eventueel wél juist handelen.

Redactie

Erwin Nypels, kamerlid voor D'66 en oud-JOVD-voorzitter, heeft het wel moeten weten toen hij op de JOVD-conferentie in Breda verklaarde "te zullen vechten voor een gesprek tussen VVD en D'66".

Doorgaans is Nypels een rustig en niet bijster opvallend kamerlid (dit laatste dan niet ongunstig bedoeld), maar in de week voorafgaande aan de vergadering der jonge liberalen in Breda, had hij het ongeluk de minister van woningbouw ir. Schut de Democratische hand boven het hoofd te houden, een wandaad die hem onmiddellijk talrijke woedende commentaren opleverde. Het verst ging wel de Partij van de Arbeid in haar veertiendaagse radiozendtijd, door D'66 op één reactionaire hoop te gooien met VVD en Boerenpartij. Het frisse is er al lang af constateerde de (anonime) spreker, maar ja, voegde hij er vergoelijkend aan toe: hun ideeën stammen dan ook uit een ander decennium. Kennelijk is het tot het lagere PvdA-kader nog niet doorgedrongen dat de Partij zich in Groningen uitgesproken heeft voor de Gekozen Burgemeester.

Waarschijnlijk zat D'66 ook wat met de uitspraken van Nypels in de maag, want het kamerlid De Goede nam meteen de liberale minster Witteveen danig op de korrel, wat in VVD-kringen, zoals De Goede toch zou moeten weten, een doodzonde is. Net zoals de Fabeltjeskrant uit hoofde van zijn Heiligheid boven elke kritiek is verheven, zo lieten Joekes c.s. de D'66-fractie dadelijk weten dat dergelijke aanvallen op ogenblikkelijke verkettering.

Dat weet Nypels natuurlijk ook wel en daarom verbond hij aan zijn toezegging een aantal wat men wel mag noemen: krasse voorwaarden. Hij noemde bijvoorbeeld de eis dat de VVD verdere belastingverlagingen maar uit het hoofd moet zetten, dat er nogal wat programmatische veranderingen tot stand moeten komen, en dat een groot deel van de fractie vervangen zal moeten worden.

Nu is er veel mogelijk, maar dat hier ook maar iets van terecht zal komen wil er bij ons niet in. Om ons tot genoemde opmerkingen van Nypels te beperken:

Het streven naar belastingverlaging is zo verweven met het image van de VVD dat het uiterst onverstandig van de VVD zou zijn van dit punt afstand te nemen. Belastingverlaging is een mooi "rechts" punt. Bovendien ligt

het electoraal gezien lekker, als het op volstrekt honorabele argumenten verdedigd kan worden. De VVD zou daarom wel gek wezen plotseling met de progressieve wolven mee te gaan huilen.

Wat nadere programmatische verduidelijkingen betreft, ook hiervan doet Nypels goed van de VVD niet al te veel te verwachten. Op het punt van de staatsrechtelijke "vernieuwing" liggen de standpunten na twee recente congressen muurvast. Terwijl overal gediscussieerd wordt over fundamentele staatsrechtelijke veranderingen, stemt een groot deel van de VVD-fractie nog tegen de afschaffing van de opkomstplicht.

En wat de vervanging van een groot deel van de kamerfractie betreft: ook hier lijkt het goed dat er niet al te veel illusies worden gekoesterd. Wie wil er nu in ernst aannemen dat, om nu maar eens man en paard te noemen, Veder, Dettmeyer, Geurtsen Berkhouwer, De Beer, Koudijs, Portheine, Schlingemann en Joekes in 1971 door oprechter liberaal bloed vervangen zullen worden (we kunnen er een paar namen naast zitten, maar van een rigoreuze vernieuwing, zoals ook onze voorzitter Dick Dees die verlangt, zal niets terecht komen, laten we nou even realistisch blijven).

Met andere woorden: de kans op samenwerking tussen VVD en D'66 is te schatten op 0,0%. Waar haalt de VVD trouwens de Dahrendorf vandaan, die als de FDP in Duitsland, er de helft van zijn aanhang voor over heeft om de liberalen in het progressieve kamp onder te brengen? Het is allemaal hoogst onwaarschijnlijk. En bovendien zou het erg onverstandig zijn van de VVD nu haar optreden als katalysator van de rechtse, behoudende groepering, vooral door de ondubbelzinnige steun aan het kabinet-De Jong, hetzij in alle objectiviteit geconstateerd, zo uitstekend aan het lukken is.

Bij de linksen ligt dat allemaal wel een beetje anders. Over het algemeen is men daar wat sectarischer ingesteld en de overtuiging van het eigen absolute gelijk is recht evenredig aan de onwil te erkennen dat de wereld niet in een aantal dogmaatjes te vangen is.

Bij D'66 schijnt men daar achter te zijn gekomen, al is het geloof in de gekozen MP en het districtenstelsel daar net zo groot als het godsvertrouwen van een gereformeerde boer op de Veluwe.

Bij de PvdA en de PPR is men dan ook doodsbenuwd dat D'66 zich door

zich vast te leggen op juist deze punten zal onttrekken aan deelneming aan de linkse concentratie, zodat Nederland minstens tot het jaar tweeduizend aan rechts overgeleverd zal zijn.

Vandaar ook de voortdurende speldeprikkjes aan het adres van D'66, dat al lang zo veel niet op tv te zien is als voorheen (laatst kwam iemand mij vragen of D'66 inmiddels was opgeheven, ik kon hem gerust stellen, of juist niet, dat kan ik niet zo een twee drie bekijken, aan zijn vage oogopslag gemeten vermoed ik het eerste, wat een opmerking is met een dubbele bodem, zoek dat nou maar eens uit!), vandaar ook dat de opmerkingen van Nypels op ons congres "gevonden vreten" zijn voor iedereen die D'66 wil laten kiezen tussen links en rechts. Ook D'66 zal onderworpen worden aan de harde natuurwet van ons poli-

tieke leven: wie niet voor Mij is, is tegen Mij!

De Katholieke Volkspartij heeft dat inmiddels ondervonden. De PvdA wil met haar niet meer samen. Een dergelijke banvloek heeft D'66 inmiddels nog niet getroffen. En, laten we wel wezen, de PvdA zal zich honderd maal willen bedenken, eer het de ontstemming die de uitlatingen van Nypels hebben gewekt, zal laten escaleeren tot een breuk.

Zodat de boze opmerkingen van Van der Louw c.s. wel geschreven moeten worden op de verkiezingskoorts, die sommigen de controle op de zinnen schijnt te doen verslappen. In feite zijn die opmerkingen dan ook niet van belang, zodat dit stuk ook beter ongeschreven had kunnen zijn, maar dat wisten een heleboel mensen al voor ze er aan begonnen.

GERARD VAN DER MEER

Van de H.B. tafel

Slechts een paar korte mededelingen, want het werktempo van het H.B. kan deze keer het verschijningstempo niet bijhouden.

Vermelden wij in het vorige nummer, dat de werkzaamheden hoofdzakelijk in het kader van de bijdrage aan het verkiezingsprogramma en verdere business voor de volgende congressen liggen, in het april-nummer zullen wij u ongetwijfeld de resultaten ter tafel brengen.

Nogmaals JOVD-ers: Al uw suggesties in het belang van onze werkzaamheden en de zelfwerkzaamheid van de leden zullen wij graag ontvangen.

Voor het Nationaal Jongeren Parlement op 3 april a.s. in de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn nog enkele zetels voor JOVD-ers beschikbaar.

Opgeven kan nog bij de Alg. Sekretaris.

Aanbevelingswaardig is de Teleac cursus "Methodiek Burgerschapsvorming", welke op 28 februari haar eerste T.V.-les van de serie van 12 heeft gestart. De begeleiding van deze lessen verscheen in 2 delen, welke u thuis gestuurd kunt krijgen door overmaking van f 12.50 op giro-rek. nr. 544232, t.n.v. Stichting Teleac, te Utrecht.

A. G.

MARGINALIA

De V.V.D.-fractie over zuidelijk Afrika

Na eerst met KVP, SGP, GPV en BP tegen de motie Dankert te hebben gestemd, die een bijdrage van de regering vroeg aan het fonds van de Verenigde Naties voor de slachtoffers van de Zuidafrikaanse apartheidspolitiek, stemde de VVD even later vóór een andere oppositionele motie Visser (D'66) die een duidelijker afkeuring van de Portugese koloniale politiek wenste. Hoera dus voor de VVD. Eindelijk eens een JOVD-motie ter harte genomen (b.v. die van 15-16 juni 1968 in Dalfsen).

Maar hoe spijtig, de VVD had, door de vele moties, bij vergissing voorgestemd. Ze was bij monde van dhr Berkhouwer nl. tegen, samen met alleen SGP, GPV en BP. (De N.R.C. was overigens niet zo objectief om dat laatste even te vermelden).

Zo langzamerhand wagen wij het alle JOVD'ers in alle ernst te vragen wat wij eigenlijk nog met de laatste twee letters van de JOVD moeten doen. We zullen nl. maar niet weer aanmatigend tegen de VVD zijn en het over hùn twee laatste letters hebben. J. H. L.

Opkomstdrang of opkomstdwang?

Verreweg de meesten van de aanwezige VVD-Tweede Kamer-leden hebben, nagenoeg weer als enigen, tegen het wetsontwerp inzake de afschaffing

Friesch Groningsche Hypotheekbank N.V.

pandbrieven

een veilige belegging met zeer hoog rendement

van de opkomstplicht gestemd. Hun stemmotivering was daarbij dat afschaffing tot „overrepresentatie van extreme groeperingen” zou leiden. „Het stukje bevoogding van een mondig volk”, zoals Jongeling (G.P.V.) het noemde, wilde de VVD hiervoor dus wel opofferen. Mej. Goudsmit (D'66) interpreteerde het zelfde begrip (overrepresentatie etc.) echter als: „niet mee willen doen aan stemming is ook een bewuste keuze” en Kolfshoten (KVP) stelde „dat de stem van de geïnteresseerde kiezer zwaarder zou gaan tellen”.

De houding van Geertsema c.s. geeft daarentegen precies aan wat de linkse radicalen „repressieve tolerantie” noemen. Dat wil zeggen: Je mag in het kader van de gevestigde orde wel je mening kenbaar maken, maar het burgerfatsoen verbiedt je om door middel van activisme, d.w.z. door het tentoonspreiden van meer activiteiten dan de gemiddelde duffe burger, te proberen iets aan die gevestigde orde zelf te veranderen.

Kortom, de VVD heeft de linkse radicalen geweldig in de kaart gespeeld. Overigens vragen we ons af wie volgens Geertsema die extreme groeperingen zijn. Want zelfs als de helft van de kiezers thuisblijft kunnen PSP en CPN geen reëel gevaar gaan opleveren, gesteld dat al hun aanhang zou verschijnen.

De van andere kant staat dan de BP. Maar de interesse in deze groep is erg klein. Doch zelfs wanneer deze groep wel en masse zou opkomen kan dit de VVD nauwelijks bijzonder ongewoont zijn, gezien het aantal keren in de afgelopen tijd dat VVD en BP broederlijk tegen de rest stemden. De vraag blijft dus, wat zijn extreme groeperingen volgens Geertsema? De JOVD soms ook? J. H. L.

* * *

De Zwolse afdeling van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie heeft het niet zo nauw genomen met de emancipatie van de vrouw. Alleen Geachte Heren schijnen lid te kunnen worden. Wij nemen zeker aan dat Heren van Stand dat ook kunnen. Echtgenotes, huwbare dochteren en oude vrijsters schijnen als lid bij de VVD op een iets lager plan te komen.

Ons devies zou zijn: Neem een echte propagandist, als je voelt wat ik bedoel! VD.

* * *

De Amerikaanse vice-president S. Agnew heeft verklaard dat hij ervan overtuigd is als president van de VS te kunnen optreden in eventueel voorkomende gevallen. Een nieuwe lente, een nieuw geluid. Het Amerikaanse

volk kan zich gelukkig prijzen met zo'n activist. VD.

* * *

De geachte afgevaardigde Berkhouwer heeft naar aanleiding van de tot nog toe niet bewezen, doch slechts vermoede bomaanslag op een toestel van de Swiss Air vragen gesteld aan de regering waarin enige twijfel tot uitdrukking komt omtrent de macht van het recht. Verkapt suggereert de heer Berkhouwer zelfs een boycott, hetgeen, zijn ideeën kennende, een novum is te noemen. Al die belangen die daardoor geschaad worden en zo. Wij wezen er al eens eerder op dat er andere situaties in internationaal verband aanwijsbaar zijn, die ook d.m.v. het recht van de macht zouden kunnen worden aangepakt.

Zo'n voorbeeld was immers te vinden in het Portugaldebat. Een aantal moties zijn aangenomen met grote meerderheid van stemmen. Later bleek dit op een vergissing te berusten omdat de VVD-fractie in zijn geheel, tegen haar wil had voorgestemd. Wij vragen ons af of de heer Berkhouwer, als buitenland-specialist, nu wel zeker van zijn zaak is. Laten we het maar hopen! VD.

* * *

Het jaarlijks terugkerende debat over de begroting van buitenlandse zaken is weer de traditionele manifestatie geworden tijdens welke de langharige talanx ter linkerzijde zijn ma(s)ochistische, op de ondergang van de westerde wereld en de in haar belichaamde waarden gericht, heeft kunnen botvieren. Gelukkig is daar dan nog altijd de vertrouwenwekkende figuur van onze minister Luns, die al een generatie lang meegaat en met zijn grenzeloze ervaring al die onbezonnen daden onmiddellijk de grond weet in te stampen. Niet minder dan twaalf moties werden er ingediend en het is aan de realistische kijk der meerderheid te danken dat de minister in alles zijn zin heeft gekregen. Alleen de Ton voor het communistische Defence and Aid Fund, rechtstreeks geleid door het Sino-Sovjetblok, is er door gejaagd, kennelijk om de ultra-radicalen, op landsverraderlijke activiteiten uit zijnde elementen in de ARP tevreden te stellen.

Daarom is het zo jammer dat ook de VVD aan de steeds terugkerende motiedans heeft meegedaan. Terecht heeft men aan die zijde ons er altijd weer aan herinnerd dat wij met al die moties geen enkele invloed kunnen uitoefenen, integendeel, in het buitenland zitten ze zich te bescheuren van het lachen om die ethische Hollanders. En nu kwam dan mr. Cees Berkhouwer met een motie waarin het anti-

semitisme in Oost-Europa werd betreurd. Iedereen was er voor, behalve de communisten, maar die tellen nu eenmaal niet mee. En dus: zitten ze in Moskou, in Warschau, in Praag te sidderen om die motie, terwijl de telefoons rood staan om het opkomende antisemitisme de kop in te drukken, en wordt de ene na de andere oekaze uitgevaardigd om halsstarrige partijbonzen naar Siberië te verbannen.

Nou ja, dat is toch zeker allemaal niet zo? Gomoelka zal zich van Westfriese Cees echt helemaal niets aantrekken. En bovendien, is Cees wel eens in Oost-Europa geweest? meestal wordt hij tijdens het zomerreces ergens aan de Franse Rivièra gesignaleerd en dat lijkt ons niet de juiste plaats om je goed over het antisemitisme te oriënteren. Als Cees dan zijn wijsheid heeft betrokken van verdachte linkse tv-rubrieken als Achter het Nieuws, dan ja dan moeten wij zo langzamerhand wel constateren dat het beroemde liberale realisme zelfs de VVD begint te verlaten. En dat is een richting die wij niet uit willen, niet-waar?

* * *

De AVRO wil meer zendtijd. Ze bezit immers belangrijk meer leden dan de andere grote omroepen, maar de evenredigheid is in het aantal zenduren ver te zoeken. Op het eerste gezicht lijkt het verzoek van de AVRO daarom wel redelijk.

Maar zonder twijfel beseft men bij de AVRO dat uitbreiding van het totaal aantal zenduren ten behoeve van deze ene omroepvereniging er niet in zit, al zou het alleen al om financiële redenen zijn.

De veronderstelling ligt daarom ook voor de hand dat de AVRO het vooraf gemunt heeft op de zendtijd van de NOS, die door de AVRO toch al beschouwd wordt als concurrent op het neutrale en onafhankelijke erf, dat de AVRO zo graag voor zich alleen wenst te reserveren. Dat zou in de praktijk neerkomen op een AVRO-zender, en een zender voor de andere „sectarische” omroepen.

Het ziet er niet naar uit dat de minister op de verzoeken van de AVRO zal ingaan. Gelukkig wat ons betreft. Niet omdat we de AVRO een slecht hart toe dragen, wel omdat de consequenties van een slechte wetgeving tot een minimum beperkt dienen te blijven. Eenmaal reeds heeft de AVRO in ruime mate van de mogelijkheden die de wet bood (nl. het verbod van onafhankelijke omroepbladen, of correcter geformuleerd: het auteursrecht op het publiceren van de programma's) en een tweede maal is dat echt niet nodig.

* * *

Wie meende dat de VVD opkomt en groei van D'66 maar een kwalijke zaak vond is door de heer Van Riel, onze vaste gast in deze kolommen en de laatste tijd door ons hogelijk gewaardeerd, uit de droom geholpen. Van Riel zei toch blij te zijn met de aanwezigheid van D'66 „omdat de stemmen die de KVP verliest nu niet naar de PvdA gaan”. Verder meent Van Riel dat D'66 de kern is van een links georiënteerde burgerlijke partij. Men kan deze uitspraken laten voor wat ze zijn, om toch te kunnen constateren dat de heer Van Riel de plaats van D'66 als niet-socialistische maar toch vooruitstrevende partij naar waarde heeft geschat. Een hele vooruitgang na het tijdperk waarin VVD'ers over D'66 bij voorkeur spraken in termen als Dominoclub Dubbel Zes of (nog geestiger) D'1866.

Mocht D'66 haar huidige excentrische positie ooit nog eens opgeven, wat wenselijk en noodzakelijk is, dan ligt het voor de hand, om op één lijn met de heer Van Riel te spreken, dat D'66 aansluiting zal zoeken bij andere „linkse” partijen, die evenmin veel waarde hechten aan het „traditionele” en aan „bestaande gezagsverhoudingen”. Zien wij het goed dan houdt ook

de heer Van Riel dat voor een logische gang van zaken (voorzover in de politiek iets logisch is). Maar dat zet de ontwerp-resoluties van de VVD waarin wordt uitgesproken het verlangen naar samenwerking met D'66 wel in een vreemd daglicht.

De redactie heeft geen gelukwens gepubliceerd naar aanleiding van de geboorte van prins Bernhard junior. Nee, waarom zouden wij onze Blijdschap over de Koneleke Geboorte, voorzover aanwezig, uiten nu de jonge vader de Gebeurtenis met slechts verborgen teurstelling becommentarieerde met: bah, alweer een jongen. Maar Pieter gaat door tot er een Hare Koneleke Hoogheid wordt geboren, zei hij. Nou, tot dan dan.

* * *

Chicago.
My home is my prison.
Lawyers rest.
Law Gap.

Schut: v. d. Doeltreffen.
v. d. Doel: Schutteraar.
Berkhouwer: Smeerkees.

LEDEN EN SYMPATISANTEN

Het hoofdbestuur richt een financiële noodkreet aan u!!!!
Help UW JOVD uit de financiële impasse door overmaking van minimaal f 5.— (en dat is toch niet te veel gevraagd voor ieder die de JOVD na aan het hart ligt) op girorekening no. 95 35 00 t.n.v. Alg. Penn. JOVD te Hengelo.
Wij rekenen op uw aller medewerking en zeggen u bij voorbaat dank.

Als het moet wil de JOVD de levensverzekeringsmaatschappijen nationaliseren. Het is nog niet veel maar het komt uit een Goedhart. (uit: Vrij Nederland)

DEZE CHAUFFEUR LAADT EN LOST IN 4 MINUTEN 21 SECONDEN !!!

Hoe kan dat nou? Smpel! Eén chauffeur, één truck en Van Weelde's wissellaadbakken. 'n Enorme besparing op wachttijd, arbeidsloon verzekering en motorrijtuigenbelasting. Alle wissellaadbakken conform toegestane draagvermogens,

voor elk soort vervoer en in diverse afmetingen. De metalen bodemframes zijn uitgerust met draaibare of inschuifbare steunpoten. Iedere truck voorzien van hydraulische hefinstallatie in vermogens van 5 t/m 15 ton.

CARROSSERIE- EN CONTAINERFABRIEK

PAUL & VAN WEELDE N.V.

'S-GRAVENWEG 350 - NIEUWERKERK A/D IJSSEL - TEL. (01803)-2841* - TELEX 23240

